

Pariasi jak przed tysiącami lat

(Korespondencja własna API z Palestyny)

Jerozolima, w styczniu.

Wąska, długa uliczka starego miasta Jerozolimy, wiodąca z bazyliki Grobu Chrystusa do bramy Jaffskiej — to typowa arabska dzielnica przemysłowo-handlowa. Na tej właśnie uliczce i jej, jeszcze węższych przeczińcach skupia się całe życie dzielnicy.

„Defiladę pracy” otwiera długi rząd małych kramików szwaskich, które są jednocześnie sklepami i wytwórniami. Zwinnie ręce wschodniego rzemieślnika wyplatają sandały z drobnych, kolorowych odpadków i ściągów skóry. Stukają szybko młotki. Gdzie niedługo tylko ktoś próbuje rozprostować pochylone nad pracą barki. Wtedy szewe podnosi głowę, a na przednionia wyryty blade, wynędzniała twarz, z której patrzą poważne, surowe, czasem wręcz tragicznie płonące, czarne — głęboko zapadnięte oczy.

Szewcy ci — to przeważnie uciekinierzy z tej części Armenii, którą ongiś zagarnęła Turcja. Przed wielu laty uszli ledwo z życia z rąk rozszalałego tłumu żołdactwa.

Jeden ze szczęśliwych

Nasz przyjaciel — młody, przyśtojny Ormianin, odróżnia się wyraźnie od reszty swoich współbraci. Różnica jest łatwo dostrzegalna, co więcej nawet, uderza ostrym kontrastem w stosunku do otoczenia. Oto Teodor Ter Hagopian — jest wprost w wymienionym humorze, oko bliszczy żywo, a twarz krasi często szeroki, jasny uśmiech.

Wskazuje nam gościnnym gestem mocno nadwreżony zydeł szewski, abyśmy siedli, a potem kręże spojrzeć na niedźnia, popękaną ścianę z dyktą, którą od dziś — zdobę coś wspaniałego! Patrząc na prostokąt starej gazety radzieckiej, na którym widać zdjęcia z jego rodzinnej Armenii.

Niedługo już skończy się moja tułaczka. Wracam do kraju! — powiada uszczęśliwiony, patrząc z dumą na obrazki ze swej dalekiej ojczyzny, umieszczone na półszesnastej gazetce.

Seiskam mu rękę, a on patrzy wciąż jak urzeczony na ową odnależoną podobnie stron rodzinnych, a potem nucę w zadumie jakieś tęskne, wschodnie pieśni dzieciństwa, których nauczyła go matka, zanim nie zamknął jej ust na zawsze krzywy kindżał tureckiego zbira.

Głód i obzarstwo

Już muezyn nawołuje wiernych z wieży pobliskiego minaretu do południowej modlitwy. Arabczykowie z pobliskiej restauracji roznoszą na tacach małe...

racji roznoszą na tacach małe, wielotysięcznej rzeszy pariasów Jerozolimy. Tuż obok dymi smakowicie — rozplatany na małe kawałki baran. Drobne skrawki mięsa, nadziane na druciki, pieką się na rusztach w żarze drzewnego węglu. Na stołkach rozsiadli się wygodnie zamożni kupcy. Zajadają szaszłyki, zapijając je „arakiem”, rodzajem wódczanej nalewki na anyżku.

Patrzą ci bogacze wzrokiem obojętnym, lub pełnym wyższości i pogardy na tłum biedaków, przesuwanymi się mimo nich, co wzrokiem poządliwym ogarnia sterty jakda na stołach.

Mży zimowy, chłodny, palestyński deszcz, lecz krople jego zrzadka nas tylko dosięgają, albowiem ka nas tylko dochodzą, albowiem ja się baniaste sklepienia, które podczas upalnych dni lata ochronią przed skwarem i słońcem. Gdzieniedługo tylko wybity w murze, kwadratowy otwór — ukaże zamglone niebo i keptki chwastów, rosnących na dachu, pozwalając bezkarnie spływać deszczowej wodzie na głowy przechodniów.

Orszak ten zderza się z innym pochodem, wychodzącym właśnie z drugiej, bocznej uliczki. To kroczy patriarcha koptyjski w otoczeniu ciemnocyłych mnichów o twarzach na połę arabskich, na połę zaś murzyńskich. Dłakowie w czarnych, powłóczystych sztach i w wysokich czapach, przypominających nakrycie głowy ku charzy, tyle tylko — że czarnych, niósł nad głowę patriarchy rozpostarty, duży, biały parasol. Ciężki, złoty łańcuch, zakończony po...

Państwo żydowskie obejmuje obszar 16.300 km. kwadratowych dzieli się na trzy części: górzysty teren Galilei na północy, włączony między arabską Palestynę, a Liban i Syrię, środkowy pas nadbrzeżny z bogato rozbudowanymi plantacjami cytrusowymi i przemysłem, oraz duże miasta jak Tel-Awiw, Haifa i Jaffa, oraz okręg trzeci, na który składa się rolniczy okręg Beerszeba i pustynia Negeb — 12.500 km. kwadratowych — ciągnąca się aż do granic Egiptu i Transjordanii.

Na drodze przemian Jugosławia dnia dzisiejszego

W ubiegłym miesiącu bawił w Budapeszcie z okazji podpisania węgiersko-jugosłowiańskiego paktu przyjaźni i pomocy marszałek Tito. Szef rządu jugosłowiańskiego wyraził się wówczas m. in., że celem zagranicznej polityki powojennej Jugosławii było przede wszystkim zerwanie z jej założeniami przedwojennymi. I Jugosławia rzeczywiście zmieniła w sposób istotny linię swej polityki zagranicznej.

Obecnie Jugosławia stanowi szczególnie przykład harmonijnego współżycia szeregu ludów. Przed wojną do czasu niemieckiej inwazji było to właściwie państwo wielkoserbskie, w którym Serbowie usiłowali nadawać ton i przewodzić nad Kroatami, Słowenami, Macedończykami i pozostałymi mniejszościami. Tarcia między tymi grupami ludnościowymi nie pozostawiały bez wpływu na stosunki zagraniczne, oczywiście wpływu szkodliwego, gdyż doprowadziły do zadrażnień z państwami sąsiednimi.

Wspólna walka o wyzwolenie, prowadzona w głównej mierze przez ludność robotniczą, przyczyniła się do rozbicia i zniszczenia państwa wielkoserbskiego, w którym Serbowie usiłowali nadawać ton i przewodzić nad Kroatami, Słowenami, Macedończykami i pozostałymi mniejszościami. Tarcia między tymi grupami ludnościowymi nie pozostawiały bez wpływu na stosunki zagraniczne, oczywiście wpływu szkodliwego, gdyż doprowadziły do zadrażnień z państwami sąsiednimi.

W Jałcie, w Poczdamie, na konferencjach najbardziej miarodajnych czynników świata, zdecydowano ostateczne rozbrojenie Niemiec, przetrzymanie fabryk w prowincjach zachodnich, w Nadrenii i Ruhrze. Zwiększa zakłady przemysłu zbrojeniowego w Essen, miały zniknąć z powierzchni ziemi.

Innym szczególnym znamięciem w systemie układów, obejmującym państwa w Europie wschodniej, jest zdecydowanie negatywne stanowisko w odniesieniu do jakichkolwiek bloków, skierowanych przeciwko innemu państwu. Wszystkie wspomniane państwa utrzymują przyjazne stosunki ze Związkiem Radzieckim, jako najbliższym geograficznie krajem przemysłowym, ale stosunki te nie zmuszają ich do żadnej wyłączonej, wyższej niebezpieczeństwa gospodarce ujarzmienia.

Wobec uchwały konferencji poczdamskiej, rozpoczęła się akcja kapitalistów zachodnich, z amerykańskimi na czele, dążąca do odbudowy Niemiec z ich przemysłem, tak groźnym dla pokoju świata. Oslawiona pomoc amerykańska dla Europy, uwzględnia Niemcy na równi ze zniszczonymi przez nich krajami. Głosi się i zdobywa opinie np. w Ameryce, że odbudowa Europy, bez odbudowy Niemiec nie może dać dodatnich wyników, a w gorliwości twierdzi się, że należy Niemcom dać pierwszeństwo w niesieniu pomocy.

O czym zapomnieli Anglosasi?

Dzieje okupacji hitlerowskiej budzą groźne pytania. Narod niemiecki, z Austrii, Sudetami liczy przeszło 70 milionów. Do partii hitlerowskiej należało około 12 milionów członków. Jeżeli odliczymy organizacje dzieci, od lat sześciu i młodzieży, bez przesyady można przyjąć, — wyłączając dzieci najmłodszego — że połowa narodu niemieckiego objęta była bezpośrednio wpływami zbrodnicy, które w rezultacie dały mord dwudziestu dwóch milionów ludności cywilnej, zburzone miasta i mękę dziesiątków milionów w obozach i więzieniach z całej Europy.

Przykład współżycia narodów w Europie wschodniej ma swoją głęboką wymowę. Dalszy jego rozwój zapewni szerokim masom ludności możliwość pokonania i harmonijnej współpracy we wrastającym do trojcyca (3-es)

Polscy muzycy za granicą

Do Berlina przybył wybitny kompozytor i dyrygent polski Andrzej Panufnik, który wraz z Ewą Bandrowską-Turką wystąpił dnia 10 stycznia w Operze Państwowej w Berlinie na koncercie dla przedstawicieli władz okupacyjnych i narodów sojuszników. Pianista Zbigniew Drzewiecki, rektor Konserwatorium Krakowskiego udał się do Londynu, gdzie koncertować będzie przed mikrofonem rozgłośni BBC. Z Londynu udaje się rektor Drzewiecki na występ do Szkocji, gdzie da pięć koncertów.

Program koncertów pianisty polskiego obejmuje głównie utwory muzyki polskiej. W Dubrowniku od wielu lat przebywa znany kompozytor polski Ludomir Rogowski, który liczy obecnie 78 lat. Z okazji 20-lecia pracy artystycznej Rogowskiego w Jugosławii Rada Miejska Dubrownika wydała uroczyste przyjęcie na cześć naszego rodaka. Po przyjęciu odbył się pod protektoratem ambasadora R. P. w Belgradzie J. K. Wendego koncert w wykonaniu jubilata.

Advertisement for 'Wszystkie kolezianki' (All girlfriends) and 'Anida' (All girlfriends) featuring an illustration of a woman and text about social events and relationships.

